

Drie Koningen! Drie Koningen!

DOOR

MARIA VAN HOVE

L. OPDEBEEK -:- UITGEVER -:- ANTWERPEN

"Drie Koningen! Drie Koningen!,,

Adolf Mertens kwam opgewonden thuis. Hij vergat zijn voeten te vegen, zijn klak af te nemen, zijn jas uit te doen, maar liep recht de kamer binnen, waar zijn moeder en zijn zuster Meta en de kleine Mathilde zaten.

— Moeder! riep hij... ik...

Maar moeder stuurde hem terug, zeggende:

— Komt ge zóó in huis... met die beslijkte schoenen, uw klak op 't hoofd, uw frak aan?

Adolf deed nu, wat hij eerst had moeten doen, en groette dan ook zijn moeder en zusters.

— En welk nieuws hebt ge nu? vroeg Mevrouw Mertens.

— Ik ben bij Jan en Hendrik van Mie, de werkvrouw, geweest... en ze maakten een ster. Morgen is het Drie Koningen... en dan gaan ze rond... maar er moet nog een derde man zijn... en ze hebben mij gevraagd, of ik mee wil... Mag ik moeder? Ik zou me dan moeten verkleeden en mijn gezicht zwart maken.

Moeder begon te lachen.

— Jongen, jongen, waar zijn uw gedachten? zei ze.

— Mag ik niet, moeder?

— Mee gaan... en aan de huizen bellen en de mensen lastig vallen om centen! Neen, kind, dat moogt ge zeker niet. Adolfs gelaat betrok.

— Ge zijt toch wijs genoeg, om dat zelf te begrijpen, denk ik, vervolgde Mevrouw Mertens. Wat zou vader wel zeggen, als hij morgen hoorde, want ik ook heb nieuws.

— Komt vader morgen thuis, moeder?

— Morgen of overmorgen!

Adolfs vader was stuurman op een groot zeilschip, dat naar alle kanten der wereld vaarde.

Adolfs gelaat klaarde weer op... de wolken dreven weg en 't zonnetje scheen.

— Hoezee, vader komt thuis! juichte de knaap, en hij pakte kleine Mathilde vast en draaide zoo wild met haar in 't rond, dat 't kind begon te schreeuwen.

— Stil toch, Adolf! Mathildetje weet niet, wat haar overkomt!

— Hoezee, vader keert terug! jubelde de levendige bengel weer. Morgen... of overmorgen, 't zal wel morgen zijn, hé moeder?

— Ik hoop het, maar 'k weet het niet. Zijt ge nu getroost over uw ster?

— Ja, ja, moeder! Maar 't was toch een schoone ster van Jan en Hendrik... en ze gaan ze beplakken met goudpapier en er zilveren franjes aanhangen... en als ze aan een touwtje trekken, zal ze echtig beginnen te draaien!

— Maak ook zoo'n ster, we zullen in huis, « Drie Koningen » vieren, zei Meta.

— Mogen we, moeder?

— Zeker! Maar ge komt er niet mee op straat.

— Kom Meta, ge moet me helpen.

En broeder en zuster verdwenen in de keuken bij Klaartje de meid, wie ze hun plan meedeelden.

— En wie moet de derde koning zijn? vroeg Klaartje.

— Gij! riep Adolf.

— Ik zou u danken.

— Och, toe... Mathilde is te klein. Toe, Klaartje, wees gij nu de derde koning!

— We zullen eens zien! Maak eerst uw ster maar! Ik geloof nooit, dat ge dat klaar speelt.

— Neen? Wacht maar! Ik moet in 't rommelhok mijn gerief zoeken.

Na lang knutselen hadden Adolf en Meta iets gemaakt, dat wel wat op een ster geleeke. 't Is waar 't raam was een beetje scheef, een beetje veel zelfs, en soms bij 't draaien bleef het plotseling steken, maar zoo nauw kon men 't nu niet nemen

— Morgen spelen we « Drie Koningen », verklaarde Adolf. En zoo zullen we vader begroeten.

't Was Drie Koningendag!

't Regende, dat 't kletterde! O! wat maakten de druppels een geweld.

— De jongens kunnen niet rond gaan, zei Meta.

— Ze gaan vanavond pas uit en dan zal 't wel droog zijn, meende haar broer.

Tegen den middag verscheen 't zonnetje even... heel eventjes maar, want spoedig dook het weg onder zwarte wolken, en toen begon het te stormen.

★

★ ★

Oe, oe oe! Zoo gierde de wind langs de ramen van de school en 't scheen of hij de ruiten wel wilde verbrijzelen, om al de meisjes omver te blazen.

De onderwijzeres vertelde Vaderlandsche geschiedenis, maar de kinderen konden de stem der jufvrouw niet hooren.

De meisjes zouden dan maar een les schrijven, doch 't werk vlotte niet. De kinderen keken naar buiten en luisterden naar 't gebulder van den wind.

Een leerling, die op een der middelste banken zat, begon te schreien.

— Wat scheelt er aan, Meta? vroeg de onderwijzeres, terzijl ze naar 't bedroefde kind toestapte.

— Vader... is op zee... hij zou vandaag of morgen... thuis komen... en nu ben ik... zoo bang... dat 't schip... zinken zal, snikte Meta.

De onderwijzeres wist, dat de vader van dit meisje stuurman was op een groot zeilschip. En ja, 't was nu noodweer... gevaarlijk op 't land... gevaarlijker nog op zee.

— Kom, kind, verlies zoo gauw den moed niet, zei de jufvrouw vriendelijk. Het schip van uw vader is zeer sterk. En misschien is het nog wel in een haven gevluht. Er zijn bekwame mannen aan boord zooals uw vader, hé? Ge moet niet altijd 't ergste denken.

Maar Meta was ontroostbaar.

De school ging uit.

— Kinderen, gaat recht naar huis, blijf nergens staan! vermaande de jufvrouw. Er zullen takken van de boomen en pannen van 't dak waaien, en 't weer wordt nog wilder. Gaat dus dadelijk naar huis!

Veel moeders of groote zusters stonden aan de poort om de kinderen af te halen.

Meta zag Klaartje, de meid, en liep er vlug naar toe.

— Waarom hebt ge geschreid? vroeg Klaartje.

— Ik ben zoo bang voor vader... denk toch eens, hij is op zee!

— Ja, maar zijn schip is nabij de kust en zal wel in een haven vluchten. Wees niet zoo bedroefd! zei de meid opbeurend. Laten we nu maar gauw naar huis gaan! Houd me goed vast, anders waait ge omver! Daar komt weer zoo'n vlaag!

De meid greep een lantaarnpaal en 't was goed ook, want anders had ze kunnen varen gelijk een vrouwtje, dat pardaf! tegen den muur viel.

— Wat een weer! zei Klaartje.

Hoeden rolden en bolden over de straat. Mantels en frakken wapperden omhoog. Nu en dan viel er een vlaagje. Een heer stak zijn paraplu op... maar deze sloeg met een flap over en ging de lucht in, en de eigenaar gaapte ze verschrikt na.

★

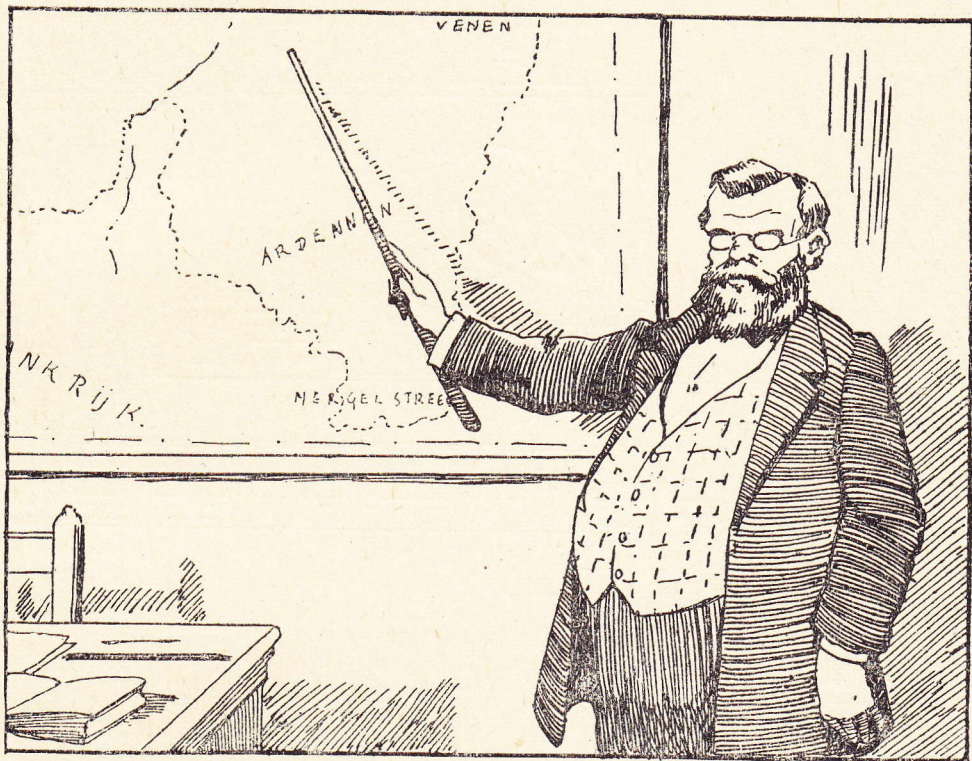
★ ★

Adolfs onderwijzer gaf 't laatste uur een les van aardrijkskunde, maar zijn jongens schenen meer belang te stellen in den storm dan in de Ardennen of de Hooge Venen!

— Naar de kaart zien! riep de meester telkens.

En, ja, dan draaiden de oogen zich naar « de natuurlijke streken van België »... doch wip! ze keken weer door de hoge ramen naar de zwaaiende, schuddende takken van de boomen op den koer.

Adolf vooral was zeer verstrooid. En terwijl de onderwijzer zei: « Deze riviertjes van de Maas zijn 's zomers dikwijls droog, maar 's winters overstroomden ze hun oevers », klonk het luid:

Adolfs onderwijzer gaf 't laatste uur een les van aardrijkskunde.

— Jan en Hendrik zullen nu ook met hun ster niet kunnen buitenkomen!

— Wat belieft er u? vroeg de meester, toen 't gelach der leerlingen wat bedaard was.

Adolf zat daar met een gezicht zoo rood als vuur!

— Gij zult ook wat later buiten komen dan de anderen, hernam mijnheer.

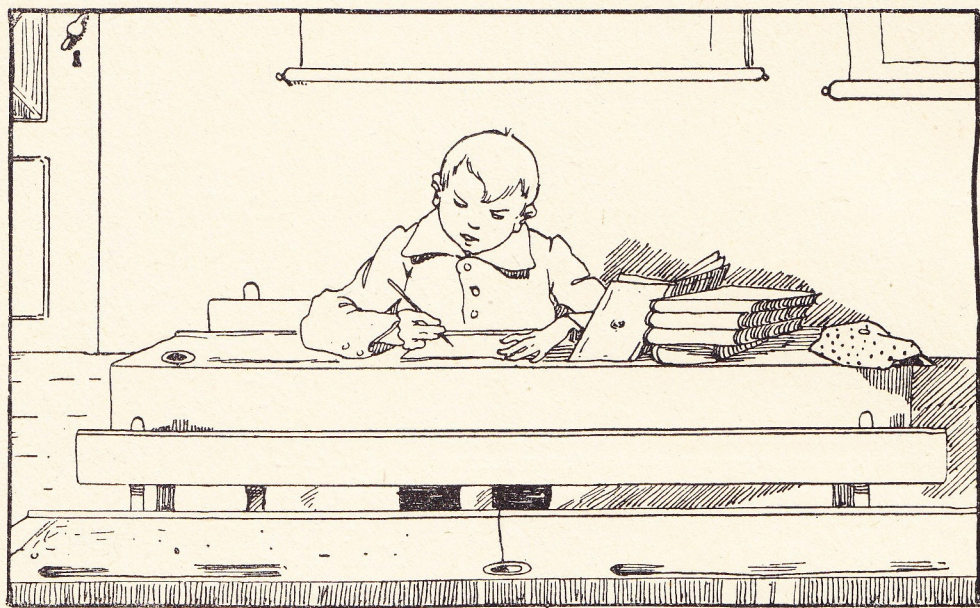
En toen de jongens juichend in den wind liepen, zat Adolf een les te schrijven. Maar hij mocht toch gauw vertrekken, « omdat 't zoo stormde », gelijk de meester zei.

De knaap dacht niet meer aan zijn schoolblijven toen hij thuis kwam.

Moeder was blij als ze hem zag.

— Waar blijft ge toch zoo lang? vroeg ze half boos. Ge maakt me ongerust.

— O, moeder 't waait zoo! In 't park ligt een groote boom omver, en van de kerk zijn er zeker twintig pannen afge-

zat Adolf een les te schrijven.

waaid. De jongens zullen niet rond gaan, niemand durft nu met een ster buiten komen. En Meta, de hoed van een heer woei af en we liepen er met vijf achter... en ik heb hem gepakt, maar hij zag er uit... nat en vol slijk! Zeg, Meta, wij kunnen wel « Drie Koningen » spelen, nietwaar?

Meta begreep niet, hoe haar broer zoo vroolijk kon zijn. Dacht hij dan aan vader niet?

— Waarom zijt ge niet dadelijk naar huis gekomen? zei moeder ontevreden. Ge kondt wel zoo'n pan of een dikken tak op uw hoofd krijgen.

— O, moeder, 't was toch zoo plezierig!

— Vader zal 't zoo plezierig niet vinden, zei Meta. Adolf schrok.

— Vader, herhaalde hij. Zou hij nu in volle zee zijn, moeder? vroeg hij stil.

— Ik hoop het niet, kind. Zijn schip is bij de kust, misschien is het een haven binnengelopen.

Adolf lachte niet meer. Hij dacht ook aan vader.

't Werd donker, maar moeder stak niet dadelijk de lamp aan. 't Vuurtje brandde lustig in den haard.

Moeder nam zus dicht bij zich, Meta en Adolf zaten bij elkander, en de kinderen luisterden.

Moeder vertelde. Dat deed ze elken avond. Maar Meta en Adolf keken dikwijls door 't venster en ze zagen de boomen nog schudden en ze dachten aan vader.

Toen de kinderen te bed lagen, was moeder zoo rustig niet meer. Ze weende... want o! ze was zoo angstig om haar echtgenoot.

Meta kon niet slapen. Haar goede, beste vader! En die stond nu op 't schip, dat door de golven heen en weder geslingerd, opgenomen en omlaag geworpen werd. Het vaartuig moest eens zinken! Wat zou er dan van vader worden! Vader zou verdrinken, zijn lichaam zou ergens aan land spoelen, en vreemde menschen zouden 't opnemen en zeggen: « Kijk! een drenkeling...! Wie kan dat wezen... Jan Mertens staat er in zijn papieren, we zullen de familie verwittigen. »

O! hoe akelig. En Meta verborg haar gezicht in 't kussen en snikte.

Toen moeder later eens kijken kwam, zag ze het meisje toch slapen, maar 't hoofdkussen vertoonde een donkere plek... en die was daar van Meta's tranen.

★

★ ★

De « Zeemeermin » zeilde snel. De kapitein ging naar den stuurman en zei:

— Jan Mertens, wat denkt ge van 't weer?

— Storm, kapitein, antwoordde Mertens, Meta's vader. vreeselijke storm!

— Ja, we zullen er van krijgen! Konden we maar ergens binnenloopen, maar er is geen haven in de buurt.

— Eer we de naaste haven bereiken, zitten we reeds lang in den storm, kapitein.

En Mertens had goed gezien. Ook over de zee scheen even een flauw zonnetje, dat spoedig verdween, en toen brak de wind los.

Hij zweepte 't water op, smeed het wild omhoog links, rechts, en samen met de golven viel hij de «Zeemeermin» aan.

Ieder lid der bemanning weerde zich om ter meest. De kapitein en de stuurman bleven kalm, zij waren hier de bazen, en naar hen moesten de matrozen luisteren.

't Schip had het zwaar te verduren en 't kraakte soms of het uit elkaar zou springen.

Maar 't was sterk gebouwd.

— We zijn verloren! riep Mertens eensklaps. 't Roer is stuk!

Nu kon hij niet meer sturen, en de wind en de golven hadden vrij spel met 't vaartuig, dat snel wegdreef.

Bons! 't Zat op een zandbank... De golven zouden het uit elkaar slaan.

De «Zeemeermin» was spoedig lek. De kapitein liet vuurpijlen afschieten. Ginds aan de kust woonden menschen en die konden misschien hulp bieden. Door de vuurpijlen zouden ze weten, dat er hier een schip in nood was.

Aan 't land flikkerde ook een licht. Men had er de nood-seinen dus opgemerkt en de arme schipbreukelingen vatten moed.

Maar 't water drong in 't vaartuig en de schepelingen moesten in de masten klimmen. En de wind trachtte ze er uit te werpen.

't Werd nacht! Zouden de mannen der kust komen met de reddingsboot? O! als ze maar konden, als de storm het ranke vaartuig maar niet terug aan land joeg!

Stuurman Mertens hield zich stevig aan de touwen vast, soms bengelde hij langs den mast, maar hij greep nog harder de koorden. De zee huilde en de golven sloegen tot boven zijn hoofd. De arme man versteef schier van de koude.

Hij dacht aan huis ...aan zijn vrouw, aan Meta en Adolf, aan kleine zus! Zou hij die geliefden niet meer weerzien? Hij begreep, dat ze thuis ook om hem angstig waren. O! ze moesten het eens weten, hoe hij hier hing, en slingerde, en koude leed. 't Was Drie Koningen. In zijn stadje vierde men

Daar danste men rond de kaars.

feest — bij hem thuis niet — maar elders: daar danste men rond een kaars. En hij verkeerde in doodsnoed nu, hij en zijn makkers.

En de redders kwamen maar niet. Soms gevoelde Mertens een neiging om zich te laten vallen in den kokenden vloed, want hij was afgmat. Doch dan dacht hij aan huis en krampachtig omvatte hij de koorden, die 't vel van zijn vingers rukten.

Volhouden, nog volhouden!

— Daar zijn ze, daar zijn ze! riep iemand.

Ja, ze waren daar, de moedige visschers der kust!

Mertens juichte. Beneden hem was 't ziedende water, maar ginds op den kop van die hoge golf de reddingsboot!

Wat weerden zich de brave visschers, om de schipbreukelingen uit de klauwen van den dood te halen!

Als helden zaten ze in hun ranke boot, den zuidwester op 't hoofd, de oliejas vastgesloten om 't lijf, de hoge laarzen tot over de knieën opgetrokken! Nu eens werden ze door de gol-

ven opgeheven, om 't volgend oogenblik in de diepte te ploffen.

't IJskoude water sloeg hun in 't gelaat, de golven wilden 't vaartuig terug werpen.

Maar ze deinsden niet, de helden der zee!

En eindelijk bereikte de boot het verongelukte schip. Ze mocht niet te dicht naderen, want de golven zouden ze tegen 't wrak verbrijzelen.

De visschers wierpen een reddingslijn uit. De rukwind sloeg deze weg. Maar de kloeke gasten hielden vol en onder daverend gejuich werd de lijn gegrepen.

Langs die koord gleden de schipbreukelingen in de reddingsboot. Gelukkig, er ontbrak er niet een! Nu terug naar de kust. 't Ging gemakkelijker, ja, maar nog heerschte er dreigend gevaar.

De kust werd echter bereikt. Vrouwen, kinderen, grijsaards wachtten er angstig. Maar nu jubelden ze, en ze namen de schipbreukelingen mede naar hun hutten, gaven ze warme dranken, droge kleederen en een goede slaappleats.

's Morgens stapte Mertens naar buiten. De storm was wat bedaard. De stuurman tuurde in zee. De « Zeemeermin » was verdwenen, geheel uiteengeslagen.

Waren de redders niet gekomen, dan had de gansche bemanning den dood in de golven gevonden.

O! hoe dankbaar gevoelde Mertens zich jegens die brave visschers, die hun eigen leven gewaagd hadden, om dat van anderen te redden. Hij was nu met zijn gezellen in een klein, Engelsch dorp, maar hij zou eerst naar huis telegraphieeren en dan er heen reizen.

★

★ ★

Meta werd wakker... en dadelijk dacht ze weer aan vader.

't Meisje sprong uit bed en liep naar 't venster. De storm was bedaard, al waaide 't nog wel.

Meta kleedde zich vlug aan en spoedde zich naar beneden. Moeder was al op. Het meisje zag, dat moeder niet geslapen had.

— Was u ook angstig om vader? vroeg ze.

— Och, we hopen immers, dat zijn schip een haven binnengeloopen is, kind. Waarom moeten we 't ergste denken? Bovendien is de « Zeemeermin » een sterk vaartuig. En misschien heeft het ginder niet zoo hevig gestormd.

Moeder wilde niet bekennen, dat ze heel den nacht om vader geweend had.

Adolf was ook vroeg op.

— Nog geen nieuws van vader? vroeg hij.

— Dat kan nog niet, jongen.

— Zou vader een telegram sturen?

— Ik denk het wel, als het tenminste ginder ook zulk ruw weer geweest is.

— Waar was vader vannacht?

— Dicht bij Engeland, denk ik... aan de Oostkust... maar waar juist weet ik niet. Hij kan dezen avond of morgen vroeg binnen zijn, mogelijk door dien storm wat later.

— Als vader maar terugkomt! riep Meta weer schreiend.

— Niet zoo wanhopig zijn, kind lief, zei Mevrouw Mertens. In elken storm zijn er schepen op zee, en de meeste blijven toch gespaard. Hoe dikwijls heeft uw vader niet met ruw weer geworsteld!

— En de « Zeemeermin » is sterk! verzekerde Adolf. Aan de haven zeggen ze, dat het een der beste zeilschepen is.

— Dat is ook zoo, stemde moeder toe. Komt, laten we nu maar kalm ontbijten.

Maar er werd heel weinig gegeten.

Klaartje had al heel veel nieuws over den storm gehoord... van den melkboer, en den bakker en den postbode.

In 't park lagen wel twintig boomen omver. Van de kerk was een groote zinken plaat afgewaaid. Een heer had een pan op zijn hoofd gekregen en was bewusteloos naar huis gedragen. En nog veel meer wist de meid te verhalen. Maar moeder en de kinderen luisterden er niet veel naar.

Wat was er met de « Zeemeermin » gebeurd? Dit was voor hen 't voornaamste punt.

Zus kwam ook uit bed. De kleine was het kalmst van allen.

— Mogen we thuis blijven? vroeg Meta, toen 't tijd voor school was.

— Gaat liever naar school, kinderen, zei moeder.

— Maar als er nu eens een telegram van vader komt, hernam het meisje.

— Dan zal ik het u laten weten.

— Goed, moeder... kom Adolf, we vertrekken dan maar. 't Is al bij negenen.

De kinderen stapten nevens elkander voort.

Op eens trok Adolf zijn zuster hard aan de mouw.

— Zie, zie! riep hij opgewonden.

— Wat is er?

— Een telegramdrager... Zie, hij komt naar hier! Een telegram van vader, misschien!

— Maar er komen toch wel meer telegrammen aan!

— Ik wil 't weten, hernam de knaap en hij snelde naar den telegramdrager toe.

— Is het voor ons? vroeg hij.

— Ik ga naar Mevrouw Mertens, antwoordde de ander.

— Voor ons... van vader! juichte Adolf. Meta, een telegram van vader!

De kinderen dachten niet aan school, maar gingen met den telegramdrager mee.

— Loop eens wat rapper! zei Adolf.

— Ik stap zoo snel ik kan.

— Willen we om ter hardst lopen?

— Dank u, 'k moet mijn beenen nog veel gebruiken vandaag.

— 'k Kan wel zien, dat uw vader vannacht niet op zee is geweest.

— Mijn vader lag warm in zijn bed en liet het waaien... en ik ook.

Eindelijk bereikte 't drietal de woning. Adolf rukte hard aan de bel. Moeder deed zelf open.

— Van vader! juichte de jongen.

Met bevende handen nam moeder het telegram aan en scheurde het open.

Haar gelaat verbleekte, maar verhelderde weer.

— Vader komt vandaag naar huis, zei ze.

— Hoezee! riep Adolf, wierp zijn muts omhoog en ving ze weer op.

— Maar « de Zeemeermin » bestaat niet meer, hernam moeder. Luister wat vader meldt:

« Alle mannen gered, schip verloren, kom heden thuis. »

Ieder ontstelde! Dan was vader toch in groot gevaar geweest. Maar hij was gered... en kwam naar huis. Hoezee!

Meta en Adolf waren te laat op school maar, toen de jufvrouw en de onderwijzer alles hoorden, wenschten ze de kinderen geluk.

's Namiddags gingen de jongens met hun ster rond. Gisteren was het te slecht weer geweest om « Drie Koningen » te vieren, dus ze deden het dan maar vandaag! Dat feest mocht niet ongevierd voorbij gaan. Jan en Hendrik van de melkvrouw hadden nu een nieuwen maat en de drie knapen zongen ook voor Adolfs huis, dat 't helmde.

« Wij komen van 't Oosten wij komen van ver,
Wij zijn de drie Koningen met de ster! »

Mevrouw Mertens gaf hun geen geld, maar elk twee groote appelcienen en een handvol koekjes... en ze deed het met een dankbaar hart.

En haar kinderen en Klaartje hadden zich ook verkleed en speelden « Drie Koningen » thuis! O! nu was 't al vreugde, want er was goed nieuws van vader.

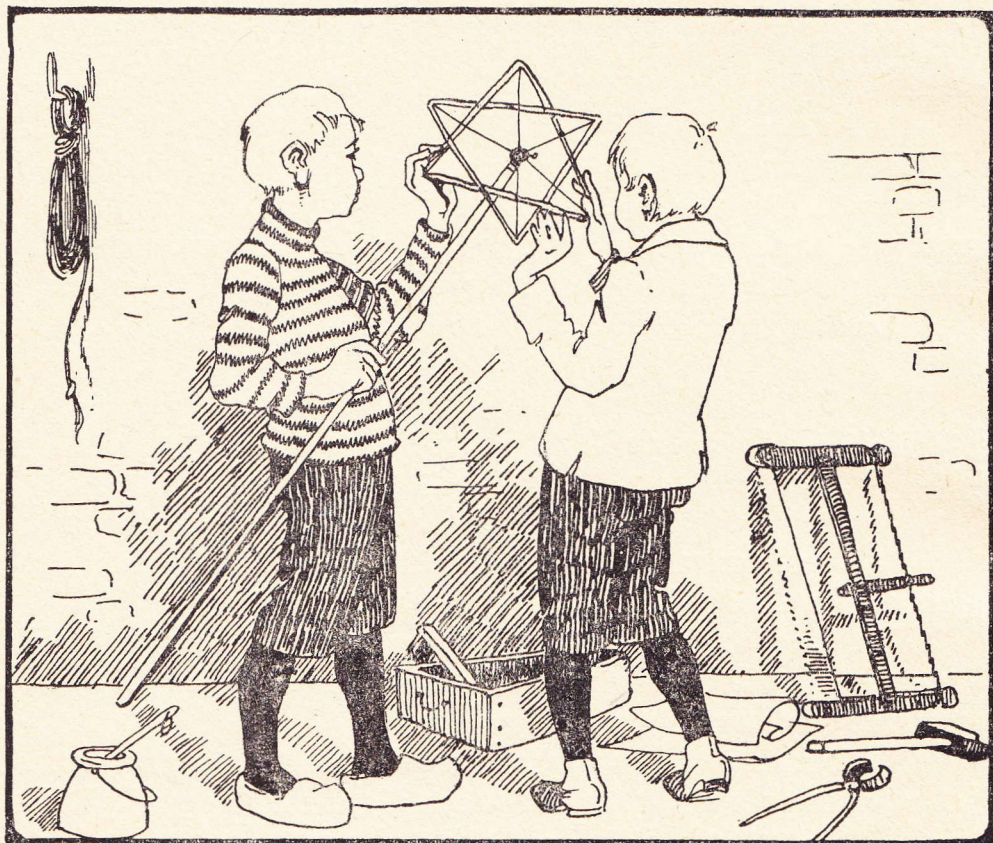
Er kwamen ook groote mensen aan de deur, armen... en ze ontvingen een ruime aalmoes. Moeder had een blij Drie Koningenfeest, en ze gunde 't ook anderen.

't Was heel laat toen vader thuis kwam.

Maar Meta en Adolf lagen toch nog niet te bed. Welk een heerlijk weerzien! Er werd geschreid en gelachen. Dien avond vertelde vader nog alles wat er gebeurd was. Moeder en de kinderen rilden onder dat verhaal. O! wat gevoelden ze medelijden met vader, die zooveel geleden had in het tuig van 't wrak. En hoe gaarne hadden ze die brave Engelsche

visschers bedankt! De kinderen schreven een brief aan den burgemeester van 't verre dorpje en vroegen hem, dien aan de redders te willen voorlezen.

Den anderen dag lazen Meta en Adolf in de gazet alles wat er met de « Zeemeermin » gebeurd was... Vaders naam stond er ook bij. Maar de kinderen wisten alles nog beter dan de man, die de gazet schreef.

MARIA VAN HOVE

GROOTMOEDER

en andere verhalen

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen